श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम् – ४**	
विषयः - साहित्यम् (नाट्यवर्गः)	(C.C.-5.3.9.(4) Old & New)	गुणाः - ७०
दिनाङ्कः - ०७/१२/२०१८	*ग्रन्थः नाट्यदर्पणम् -१,२ विवेकः*	समयः -१०.०० तः ०१.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः कारिकयोः एकस्या ससन्दर्भं व्याख्याः कार्या । (५)

(१) अलङ्कारमृदुः पन्थाः कथादीनां सुसञ्चरः ।
दुःसञ्चरस्तु नाट्यस्य रसकल्लोल सङ्कुलः ॥

(२) श्लेषालङ्कारभाजोऽपि रसनिस्यन्दकर्कशाः ।
दुर्भगाइव कामिन्यः प्रीणन्ति न मनोऽगिरः ॥

प्रश्नः २ *गुणचन्द्र-रामचन्द्रयोः जीवनवृतं लिखत।* (१०)

(अथवा)

ग्रन्थोक्तदिशां नाट्यतत्त्वानां विवेचनं कुरुत।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः कारिकयोः एकस्याः ससन्दर्भं व्याख्याः कार्या । (५)

(१) उद्धतोदात्त - ललित - शान्ता धीरविशेषणाः ।
वर्ण्याः स्वभावश्चत्वारो नेतॄणां मध्यमोत्तमः ॥

(२) एवं प्रवेशको नीचैः परार्थैः प्राकृतादिनां ।
एतौ प्रभूतकार्यत्वान्नाटकादि चतुष्टये ॥

प्रश्नः ४ *ग्रन्थोक्तदिशा रूपकाणि लेखितव्यानि।* (१०)

(अथवा)

ग्रन्थोक्तदिशा नायकभेदान् स्पष्टयत।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कारिकयोः एकस्या ससन्दर्भं व्याख्याः कार्या । (५)

(१) सबीजविकृतावस्थाः नानाभावा मुखादयः ।
फलसंयोगिनो यस्मिन् असौ निर्वहणो ध्रुवम् ॥

(२) भेदनं प्रापणं मुक्तिर्विधानं परिभावना।
सर्वसन्धिष्वमूनि स्युः द्वादशाङ्गं मुखे ध्रुवम् ॥

प्रश्नः ६ *प्रतिमुखसन्ध्यङ्गानि यथाग्रन्थं प्रदर्शयत।* **(१०)**

(अथवा)

गर्भसन्धिं सोदाहरणं लिखत।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितयोः कारिकयोः एकस्याः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । (५)

(१) प्रकरणं वणिग्-विप्र-सचिवस्वाम्यसङ्करात्।
मन्दगोत्राङ्गनं दिव्यानाश्रितं मध्यक्षेष्टितम्॥

(२) भावः प्रधानश्रृङ्गार-वीरो-मुख-निर्वह्णान्।
एकाङ्को दशलास्याङ्गः प्रायो लोकानुरञ्जकः॥

प्रश्नः ८ *प्रकरणस्य लक्षणं विलिख्य तस्य भेदान् लिखत।* **(१०)**

(अथवा)

भावस्य लक्षणं विलिख्य वृत्तिम् अपि प्रदर्शयत।

प्रश्नः ९ अधोलिखितेषु प्रश्नेषु दशप्रश्नानाम् लघूत्तराणि देयानि । (१०)

(१) कति अर्थ प्रकृतयः ?
(२) आरम्भ-यत्न-प्राप्त्याशा-नियताप्ति-फलागमाः काः इमाः ?
(३) किं नाम परिभावना ?
(४) किं नाम नर्म ?
(५) किं नाम उपवाद ?
(६) किं नाम प्रशस्तिः ?
(७) प्रकरणस्य कति प्रकाराः ?
(८) प्रायः लोकानुरञ्जकं किं रूपकम् ?
(९) रौद्ररसप्रधानं किं रूपकम् ?
(१०) प्रहसनं कतिविधम् ?
(११) रामचन्द्र-गुणचन्द्रयोः गुरोः नाम किम् ?
(१२) नाट्यदर्पणस्य कर्तारौ कौ ?
(१३) नाट्यदर्पणे कति विवेकाः ?
(१४) नाट्यदर्पणस्य प्रथमविवेकस्य किं नाम ?
(१५) नाट्यदर्पणस्य द्वितीयविवेकस्य किं नाम ?

--००--